

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**КЛИНИКАЛЫҚ ЗЕРТХАНАЛЫҚ
ДИАГНОСТИКА
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности «Клиническая лабораторная диагностика», утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Клиническая лабораторная диагностика».

нов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности «Клиническая лабораторная диагностика».

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение;
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности «Клиническая лабораторная диагностика».

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и syllabus по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук по специальности «Клиническая лабораторная диагностика». Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования, должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	15
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	17

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

КЛИНИКАЛЫҚ ЗЕРТХАНАЛЫҚ ДИАГНОСТИКА мамандығы Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар

Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай - стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы клинической лабораторной диагностики
	Современные лабораторные методы исследования при заболеваниях органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, ревматизме, болезнях органов пищеварения, печени, почек, системы крови, эндокринной системы и аллергических заболеваниях, остром инфаркте миокарда, остром вирусном гепатите, сахарном диабете, гемобластозах, ДВС-синдроме и т.д. Особенности у детей различного возраста.

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского и фармацевтического образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных пла-

	сосудистой системы, ревматизме, болезнях органов пищеварения, печени, почек, системы крови, эндокринной системы и аллергических заболеваниях, особенности у детей различного возраста. Программы и алгоритмы лабораторной диагностики при остром инфаркте миокарда, остром вирусном гепатите, сахарном диабете, гемобластозах, ДВС-синдроме и т.д, Внутрilaбораторный, межабораторный контроль качества, методы.
ПДО 04	Иммунологическая лабораторная диагностика
	Учение об иммунитете, виды иммунитета. Методы оценки иммунного статуса. Лабораторные методы исследования иммунной системы. Иммунологические исследования при наиболее распространенных заболеваниях органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, ревматизме, болезнях органов пищеварения, печени, почек, системы крови, эндокринной системы и аллергических заболеваниях, особенности у детей различного возраста. Изосерология. Принципы и методы иммуноферментного анализа (ИФА). Проточная цитофлюорометрия. Внутрilaбораторный, межабораторный контроль качества, методы.
ПДО 05	Микробиологическая лабораторная диагностика
	Организация и структура микробиологической лаборатории. Методы посева исследуемого материала. Способы посева клинического материала. Основные питательные среды. Общие принципы идентификации культур. Микробиологическая диагностика сальмонеллез, тифо-паратифозных заболеваний, иерсиниозов, эшерихиозов, условно-патогенной микрофлоры. Серологическая диагностика холерного вибриона и других вибриогенных диарей, чумы, сибирской язвы, туляремии, бруцеллеза. Отбор и доставка материала. Микробиологическая диагностика воздушно-капельных инфекций: дифтерия, бордетеллез, менингиты. Правила забора и доставки материала, методы дифференциации. Микробиологическая диагностика спирохетозов, лептоспирозов и заболеваний, передающихся половым путем. Методы вирусологической диагностики. Правила забора и доставки материала, методы дифференциации. Микробиологическая диагностика микозов. Правила забора и доставки материала, методы дифференциации. Внутрilaбораторный, межабораторный контроль качества, методы.
ПДВ	Компонент по выбору
ИА	Итоговая аттестация
	Итого

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрлігі 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылық пен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау аясындағы білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау есебінен (орындай отырып) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті (алдыңғы) білім деңгейі – жоғары медициналық білім, интернатура, жоғары фармацевтикалық, биологиялық, химиялық, медициналық-биологиялық білім.

7 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/аптадағы көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдырының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

- 1) қайта даярлау циклында:
 - педиатриялық/терапиялық бейін және клиникалық зертханалық диагностика-мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1080/20 сағат/апта;

Продолжение таблицы 3

	Общеклинические исследования и их клиническое значение: анализ желудочного, дуоденального содержимого, кала, мокроты, спинномозговой жидкости, экссудатов, транссудатов, выделений половых органов. Клиническое значение лабораторных исследований. Лабораторные исследования при наиболее распространенных заболеваниях органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, ревматизме, болезнях органов пищеварения, печени, почек, системы крови, эндокринной системы и аллергических заболеваниях. Особенности у детей различного возраста. Программы и алгоритмы лабораторной диагностики при остром инфаркте миокарда, остром вирусном гепатите, сахарном диабете, гемобластозах, ДВС-синдроме и т.д. Внутрिलाбораторный, междолабораторный контроль качества, методы.
ПДО 02	Биохимическая лабораторная диагностика
	Химия и патохимия белкового обмена. Белки, белковые фракции. Белки острой фазы воспаления. Пробы коллоидоустойчивости. Остаточный азот и его компоненты. Химия и патохимия углеводов. Глюкоза и метаболиты углеводного обмена; тесты толерантности к углеводам. Химия и патохимия липидного обмена. Липиды и липопротеиды крови. Показатели пигментного обмена. Ферменты и изоферменты. Регуляция водно-минерального кислотно-основного обмена, клинико-диагностическое значение. Показатели водно-электролитного обмена и кислотно-основного состояния крови. Микроэлементы и показатели метаболизма железа. Основы гормональной регуляции. Гормональные исследования. Современные технологии биохимического анализа крови и различные типы биохимических анализаторов. Принципы фотометрии, основные типы калибровок, виды калибраторов. Диагностическая значимость и клиническая оценка конечных результатов биохимических исследований, особенности у детей различного возраста. Управление качеством биохимических исследований. Биохимические исследования при наиболее распространенных заболеваниях органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, ревматизме, болезнях органов пищеварения, печени, почек, системы крови, эндокринной системы и аллергических заболеваниях. Внутрिलाбораторный, междолабораторный контроль качества, методы.
ПДО 03	Коагулологическая лабораторная диагностика
	Современные лабораторные исследования системы гемостаза. Сосудистотромбоцитарный гемостаз. Плазменный гемостаз. Анализаторы гемостаза. Современные технологии изучения гемостаза. Диагностическая значимость и клиническая оценка конечных результатов лабораторных исследований системы гемостаза. Коагулологические исследования и их изменения при наиболее распространенных заболеваниях органов дыхания, сердечно-

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Клинико-диагностическая лабораторная диагностика
	Предмет и задачи клинической лабораторной диагностики на современном этапе развития медицины. Основные разделы и этапы развития клинико-диагностической лаборатории (КДЛ). Нормативно-методические документы по лабораторной службе. Техника безопасности при работе в КДЛ. Ведение документации в КДЛ. Номенклатура, унификация и стандартизация лабораторных исследований. Референтные величины. Диагностическая значимость конечных результатов лабораторных исследований. Основные объекты для лабораторных исследований. Взятие и хранение биологического материала. Общеклинические исследования. Современные гематологические анализаторы. Управление качеством лабораторных исследований. Клинические исследования мочи.

- педиатриялық/терапиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса - 1350/25 сағат/апта;

2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-қа дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компонент және таңдаулы компоненттерден тұрады.

Міндетті компонент пәндерінің тізімі және сағат/аптаның сәйкес минималды көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдау пәндерінің тізімі мен сағат/аптаның сәйкес минималды көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдау компонентінің пәндері аллергология және иммунология, оның ішінде балалар аллергологиясы мен иммунологиясының, аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклы мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Клиникалық зертханалық диагностикадағы инновациялық технологиялар»;
- «Зертханалық зерттеу әдістерін талдау»;
- «Клиникалық зертханалық диагностикадағы дәлелді медицинаның мәселелері»;
- «Инфекциялық аурулардың зертханалық диагностикасы»;
- «Гемостаз жүйесінің зертханалық диагностикасы»;
- «Инфекциялық аурулардың диагностикасындағы серологиялық әдістер»;
- «Паразитологиялық зертханалық диагностика»;
- «Иммунологиялық статусты кешенді зерттеу»;
- «Молекулярлық-биологиялық және генетикалық зертханалық диагностика»;
- «Аурулар диагностикадағы иммуноферментті зерттеу әдістері»;
- «Диагностикадағы иммуноферментті зерттеу әдістері»;

- «Диагностикадағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері»;
- «Ағзаның биологиялық сұйықтықтарын микроскопиялық зерттеу»;
- «Цитологиялық зертханалық диагностика»;
- «Заманауи токсикологиялық зерттеу әдістері».

8.6 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі	Бақылау формасы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54 /1	
МНП	Міндетті компонент	54 /1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	36/2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1026/19	
МБП	Міндетті компонент	486/9	
МБП 01	Клиникалық-диагностикалық зертханалық диагностика	108/2	Сынақ
МБП 02	Биохимиялық зертханалық диагностика	108/2	Сынақ
МБП 03	Коагулогиялық зертханалық диагностика	108/2	Сынақ
МБП 04	Иммунологиялық зертханалық диагностика	108/2	Сынақ
МБП 05	Микробиологиялық зертханалық диагностика	54/1	Сынақ
ТПК	Таңдау компоненті	540/10	Сынақтар
ҚА	Қорытынды аттестация		
	Барлығы	1080/20	

Таблица 2 – Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Клинико-диагностическая лаборатория»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Форма контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/½	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/½	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы клинической лабораторной диагностики	-	-	-	108/2 (50%)	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/4 и 1/3	

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клинико-диагностическая лаборатория» определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1- Типовой учебный план переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Форма контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54 /1	
БДО	Обязательный компонент	54 /1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни	36/2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1026/19	
ПДО	Обязательный компонент	486/9	
ПДО 01	Клинико-диагностическая лабораторная диагностика	108/2	Зачет
ПДО 02	Биохимическая лабораторная диагностика	108/2	Зачет
ПДО 04	Коагулологическая лабораторная диагностика	108/2	Зачет
ПДО 05	Иммунологическая лабораторная диагностика	108/2	Зачет
ПДО 06	Микробиологическая лабораторная диагностика	54/1	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	540/10	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация		
	Итого	1080/20	

2-кесте – «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Бақы-лау фор-масы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/½	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/½	
МНП 01	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Клиникалық зертханалық диагностиканың өзекті мәселелері	-	-	-	108/2 (50%)	Сынақ
ТПК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақ-тар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы:	54/1	108/2	162/3	234/4 және 1/3	

3-кесте - «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Клиникалық-диагностикалық зертханалық диагностика
	Қазіргі кездегі медицинаның дамуындағы клиникалық зертханалық диагностиканың мақсаттары мен пәні. Клиникалық-диагностикалық зертхананың (КДЗ) негізгі бөлімдері мен даму жолдары. Зертханалық қызмет бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар. КДЗ-да жұмыс істеу барысында қауіпсіздік техникасы. КДЗ-да құжаттаманы жүргізу. Зертханалық зерттеулердегі номенклатура, унификация және стандартизация. Референттік мөлшер. Зертханалық зерттеулердің соңғы нәтижесінің диагностикалық маңыздылығы. Зертханалық зерттеулер үшін негізгі объектілер. Биологиялық заттың алынуы мен сақталуы. Жалпы клиникалық зерттеулер. Қазіргі кездегі гематологиялық анализаторлар. Зертханалық зерттеулердің сапасын басқару. Несептің клиникалық зерттеулері. Жалпы клиникалық зерттеулер және оның клиникалық маңыз-

36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самообучение слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая лабораторная диагностика».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов клинической лабораторной диагностики и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации продолжительностью от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности «Клиническая лабораторная диагностика» являются следующие:

- «Инновационные технологии в клинической лабораторной диагностике»;
- «Интерпретация лабораторных методов исследования»;
- «Вопросы доказательной медицины в клинической лабораторной диагностике»;
- «Лабораторная диагностика инфекционных заболеваний»;
- «Лабораторная диагностика системы гемостаза»;
- «Серологические методы исследования в диагностике инфекционных заболеваний»;
- «Паразитологическая лабораторная диагностика»;
- «Комплексное исследование иммунологического статуса»;
- «Молекулярно-биологическая и генетическая лабораторная диагностика»;
- «Иммуноферментные методы исследования в диагностике заболеваний»;
- «Инструментальные и лабораторные методы в диагностике»;
- «Микроскопическое исследования биологических жидкостей организма»;
- «Цитологическая лабораторная диагностика»;
- «Современные токсикологические методы исследования».

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования, – высшее медицинское образование, интернатура, высшее фармацевтическое, биологическое, химическое, медико-биологическое образование.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая лабораторная диагностика» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объёму освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Клиническая лабораторная диагностика» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- 1) на цикле переподготовки - 1080/20 часов/недель;
- 2) на циклах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от

3 кестенің жалғасы

	дылығы: асқазан, ұлтабар ішіндегі құрамаларын, экскремент, қақырық, жұлынми сұйықтығының, экссудат пен транссудат, жыныс мүшелерінің сұйықтықтарының. Зертханалық зерттеулердің клиникалық маңыздылығы. Ең көп таралған тыныс алу мүшелерінің аурулары, жүрек- тамыр жүйесі, асқорыту мүшелері, бауыр, бүйрек, қан жүйелері, эндокриндік жүйе және аллергиялық аурулар бойынша зертханалық зерттеулер. Миокардтың жіті инфарктісі, жіті вирусты гепатит, қант диабеті, гемобластоз, ДТҰ-синдром (ДВС-синдром) және т.б. зертханалық диагностиканың алгоритмдері және бағдарламалары. Зертханаішілік, зертханааралық сапаны бақылауы, әдістері.
МБП 02	Биохимиялық зертханалық диагностика
	Белок алмасудың химиясы мен патохимиясы. Белоктар, белоктың фракциялары. Қабынудың жіті кезеңіндегі белоктар. Коллоид төзімділігінің сынамалары. Қалдық азот және оның компоненттері. Көмірсутектің химиясы мен патохимиясы Глюкоза және көмірсутек алмасудың метоболиттері: көмірсутектерге толеранттылық сынақтары. Липидтік алмасудың химиясы мен патохимиясы. Қанның липидтері мен липопротеидтер. Пигмент алмасудың көрсеткіштері. Ферменттер мен изоферменттер. Су-минерал, қышқыл-негіз алмасудың реттелуі, клиникалық-диагностикалық маңыздылық. Су-электролит алмасудың көрсеткіштері мен қанның қышқыл-негіз жағдайы. Микроэлементтер мен темір метаболизмінің көрсеткіштері. Гормондық реттеудің негіздері. Гормондық зерттеулер. Қанның биохимиялық талдауының қазіргі кездегі технологиялары және биохимиялық анализаторлардың әртүрлі үлгілері. Фотометрия принциптері, калибрлеулердің негізгі үлгілері, калибраторлардың түрлері. Диагностикалық маңыздылық және биохимиялық зерттеулердің соңғы нәтижелерін клиникалық бағалау. Биохимиялық зерттеулердің сапасын басқару. Ең көп таралған тыныс алу мүшелерінің аурулары, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту мүшелерінің, бауыр, бүйрек, қан жүйелері, эндокриндік жүйе және алларгиялық аурулар бойынша биохимиялық зерттеулер. Зертханаішілік, зертханааралық сапаны бақылау, әдістері.
МБП 03	Коагулогиялық зертханалық диагностика
	Гемостаз жүйесін қазіргі кездегі зертханалық зерттеу. Тамырлы-тромбоциттік гемостаз. Плазмалық гемостаз. Гемостаздың анализаторлары. Гемостазды зерттеудің заманауи технологиялары. Диагностикалық маңыздылық және гемостаз жүйелерінің зертханалық зерттеулердегі соңғы нәтижелерді клиникалық бағалауы. Ең көп таралған тыныс алу мүшелерінің аурулары, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту мүшелердің, бауыр, бүйрек, қан жүйелері, эндокриндік жүйе және аллергия аурулары

	бойынша коагулогиялық зерттеулер мен олардың өзгерулері. Миокардтың жіті инфарктісі, жіті вирусты гепатит, қант диабеті, гемобластоza, ДТУ-синдром (ДВС-синдром) және т.б. зертханалық диагностиканың алгоритмдері және бағдарламалары. Зертханаішілік, зертханааралық сапаны бақылау, әдістері.
МБП 04	Иммунологиялық зертханалық диагностика
	Иммунитет туралы ілім, иммунитет түрлері. Иммундық статусы бағалаудың әдістері. Иммундық жүйені зерттеудің зертханалық әдістері. Ең көп таралған тыныс алу мүшелерінің аурулары, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту мүшелерінің, бауыр, бүйрек, қан жүйелері, эндокриндік жүйе және аллергия аурулары бойынша иммундық зерттеулер. Изосерология. Иммуноферменттік талдаудың принциптері мен әдістері. Ағымдағы цитофлюорометрия. Зертханаішілік, зертханааралық сапаны бақылау, әдістері.
МБП 05	Микробиологиялық зертханалық диагностика
	Микробиологиялық зертхананың ұйымдастырылуы мен құрылымы. Зерттелетін материалды себу әдістері. Клиникалық материалды себу әдістері. Негізгі коректік орталар. Микробиологиялық культураларды ажыратудың жалпы қағидалары. Сальмонеллездің, тиф-паратифозды аурулардың, иерсиниоздардың, эшерихиоздардың, шартты-патогенді микрофлораның микробиологиялық диагностикасы. Тырысқақ вибрионы мен басқа да вибриогендік диареяның, обаның, сібірлік ойық жараның, туляремияның, бруцеллездің серологиялық диагностикасы. Материалды сұрыптау және жеткізу. Дифтерия, борде - теллез, менингит, әуедегі-тамшылық инфекциялардың микробиологиялық диагностикасы: Материалды жинақтау мен жеткізу ережелері, дифференциация әдістері. Жыныстық жолмен таралатын аурулар және спирохетоз, лептоспироздың микробиологиялық диагностикасы. Вирусологиялық диагностиканың әдістері. Материалды жинақтау мен жеткізу ережелері, дифференциация әдістері. Микоздардың микробиологиялық диагностикасы. Материалды жинақтау мен жеткізу ережелері, дифференциация әдістері. Зертханаішілік, зертханааралық сапаны бақылау, әдістері.
ТПК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретённых путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации - форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: КЛИНИЧЕСКАЯ ЛАБОРАТОРНАЯ ДИАГНОСТИКА
Государственные требования к минимуму содержания программ дополни-
тельного медицинского и фармацевтического образования

Дата введения 01.01.2010

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требова-
ния к государственному обязательному минимуму содержания образовательных про-
грамм дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню
подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми органи-
зациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки,
независимо от их ведомственной подчинённости, организационно-правовых форм и
форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам по-
вышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концеп-
ции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики
Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицин-
ских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Пра-
вил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических
кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Респу-
блики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением
Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования

4 кесте - «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша
біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамала- ры. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайларда медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Клиникалық-зертханалық диагностиканың өзекті мәселелері
	Тыныс алу мүшелерінің аурулары, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту мүшелерінің, бауыр, бүйрек, қан жүйелері, эндокриндік жүйе және алларгиялық аурулары, жіті миокард инфарктысы, жіті вирусты гепатит, қант диабеті, гемобластоз, ДТҰ-синдромы кезіндегі заманауи зертхана- лық әдістер.

**9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру орта-
сына қойылатын талаптар**

9.1 «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша осы стандартқа
сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру цикларының Типтік оқу жоспарының
негізінде қайта даярлау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме
(ұйым) өздігінше дербес жасап, бекітеді.

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки.	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»	24
7. Требования к структуре образовательной программы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»	24
8. Требования к содержанию образовательной программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика».	25
9. Требования к образовательной среде повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»	31
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Клиническая лабораторная диагностика»	33

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базалық және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

Клиникалық зертханалық диагностикамамандығы бойынша дәрігерлердің біліктілігін жетілдіруде білім беру мекемесі мен азаматтық авиацияның медициналық мекемелерімен (азаматтық авиация госпиталі, әуежай мен әуе мекемесінің медпункты, дәрігерлік-ұшқыштық сараптама комиссиясы) бірлесе іс-әрекет жүргізу арқасында жаңа технологиялар мен қажетті медициналық құралдарды қолдану мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Бұйрығымен бекітілген «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ
ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
КЛИНИЧЕСКАЯ ЛАБОРАТОРНАЯ
ДИАГНОСТИКА**

ГСДО РК

Издание официальное

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2009